

**DARBO GRUPĖS KULTŪROS PAVELDO CENTRO 2023 M. KULTŪROS VERTYBIŲ
APSKAITOS DOKUMENTŲ PROJEKTŲ RENGIMO PLANUI IR NEKILNOJAMŲJŲ
KULTŪROS VERTYBIŲ, KURIOMS KULTŪROS PAVELDO DEPARTAMENTO PRIE
KULTŪROS MINISTERIJOS TERITORINIAI SKYRIAI 2023 M. RENGŠ APSKAITOS
DOKUMENTACIJĄ, PLANUI PARENGTI POSĖDŽIO PROTOKOLAS**

2022 m. sausio 3 d. Nr. 16-2
Vilnius

Posėdžio pradžia: 2022-12-21, 10.00 val.

Posėdžio pabaiga: 2022-12-21, 12.00 val.

Posėdžiui pirmininkauja: l. e. p. Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos (toliau – Departamentas) direktoriaus pavaduotojas Robertas Motuzas, Darbo grupės pirmininkas.

Posėdžio sekretorė: Departamento Apskaitos, inventorizavimo ir registro skyriaus (toliau – AIR skyrius) vyriausioji specialistė Vyginta Abušovienė, Darbo grupės narė (atliekanti ir Darbo grupės sekretoriaus funkcijas).

Dalyvauja (Darbo grupės nariai): AIR skyriaus vedėja Rita Kuncevičienė, Darbo grupės pirmininko pavaduotoja; AIR skyriaus vyr. specialistės Augustina Kurilienė, Kristina Zdanavičiūtė-Meškauskienė, Rasa Visockaitė; Kultūros paveldo centro direktoriaus pavaduotoja Giedrė Radvilavičienė, Kultūros paveldo centro Kilnojamųjų objektų skyriaus vedėja Svetlana Poligienė, Kultūros paveldo centro Vietų skyriaus vedėjas Arūnas Strazdas.

Nedalyvauja Departamento Teisės ir personalo skyriaus vyr. specialistė Rasa Šimkūnaitė, Kultūros paveldo centro direktorius Virgilijus Kačinskas.

Posėdis vyksta nuotoliniu būdu per ZOOM platformą. Duomenų subjektai informuoti apie posėdžio metu atliekamą garso įrašymą.

1. SVARSTYTA. Dėl Darbo grupės parengtų Kultūros paveldo centro ir Departamento 2023 m. kultūros vertybių apskaitos dokumentų projektų rengimo planų projektų aptarimo.

Robertas Motuzas siūlė pirmiausia aptarti patikslintus apskaitos dokumentų projektų rengimo planus, kuriuos sudaro atskiri statinių, vietovių, vietų ir kilnojamųjų kultūros paveldo objektų sąrašai.

Vyginta Abušovienė pristatė statinių ir vietovių sąrašą. Informavo, kad buvo atlikta statinių ir vietovių atranka, remiantis Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos metinių kultūros vertybių apskaitos dokumentų projektų rengimo planų sudarymo tvarkos apraše įvardintais prioritetais bei atsižvelgiant į Kultūros ministerijos rekomendacijas vykdant atranką, prioritetą teikti valstybės saugomo, paminklo statusą turintiems objektams ir vietovėms, bei vertingųjų savybių požymių turintiems objektams, patenkantiems į kultūros paveldo vietas, esančias Vilniuje, Klaipėdoje, Kaune. Atrinkti 154 statiniai, tarp kurių yra 10 bažnyčių. Bažnyčių poreikis buvo panašus, kaip kasmet – 41. Į sąrašą įtrauktos tos bažnyčios, kurios įrašytos į Kultūros vertybių registrą (valstybės saugomos arba paminklo statusą turinčios) ir yra planuojami jų tvarkybos darbai, išskyrus Būdviečio Jėzaus Nazariečio bažnyčios statinių kompleksą (bažnyčią, koplyčią, koplytėlę, tvorą ir vartus), esantį Lazdijų rajono sav., Būdviečio k., kuri nėra įrašyta į Kultūros vertybių registrą, tačiau pati bažnyčia ir teritorijoje esantys statiniai įrašyti į Nekilnojamojo kultūros paveldo inventorių, taip pat Departamento trečioji nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo taryba yra rekomendavusi bažnyčiai, kaip kultūros paveldo objektui, suteikti apsaugą.

Robertas Motuzas atkreipė dėmesį, kad keletą prioritetų atitinka, tačiau į statinių sąrašą neįtraukta Biliakiemio Švč. Mergelės Marijos vardo bažnyčia, esanti Utenos rajono sav., Biliakiemio k. Bažnyčia yra medinė, modernizmo stiliaus, pastatyta 1937 m., Kultūros vertybių registre tokių nėra. Siūlė spręsti dėl tikslingumo įtraukti į statinių sąrašą.

Vyginta Abušovienė pasisakė, kad jei bažnyčia yra pavienė, vidaus interjeras nėra gausus, pritartų siūlymui įtraukti į statinių planą. Būtų užpildytas 11 bažnyčių sąrašas, nepaliekant rezervo einamaisiais metais.

Darbo grupė aptarė likusių statinių sąrašą. Kalbėta, kad nėra tikslinga įtraukti į statinių sąrašą ornamentuotų kryžių-viršūnių (esančių ant bažnyčios, koplyčios, varpinių bokštų), nes tai yra objektai, kurie taps vertingąja savybe. Kol nėra parengta apskaitos dokumentacija bažnyčiai, pasak *Ritos*

Kuncevičienės, tokiems objektams apskaitos dokumentų rengti netikslinga. Jiems, tapus bažnyčios vertingąja savybe, bus naikinama apsauga, kaip pavieniems objektams.

Diskutuota dėl paminklo statusą turinčios Viliaus Orvido kūrybos ir kolekcijos vietos (u. k. 2750). Ar ši objektą reikėtų įrašyti apskaitos dokumentų projektų rengimo planus? Vertingosios savybės nenustatytos. Nutarta jos neįtraukti į šių metų planus, nes reikėtų keisti kultūros paminklo pavadinimą, kompleksiskumą.

Darbo grupei buvo pristatytas vietovių sąrašas, į kurį įtrauktas apskaitos dokumentų parengimas Šiaulių miesto istorinei daliai (neįrašyta į Kultūros vertybių registrą), Šilutės miesto istorinei daliai (u. k. 12331), Rusnės miestelio istorinei daliai, vad. Skirvytėle (u. k. 10304). Atkreiptas dėmesys, kad dėl šioms vietovėms reikalingų apskaitos dokumentų patikslinimo poreikio buvo tikslintasi su Departamentu teritorinių skyrių apskaitos specialistais, derinimo ir inspektavimo funkcijas atliekančiais specialistais. Ketvirtą poziciją siūlyta palikti urbanistinių kultūros paveldo vietovių – Priekulės miesto istorinės dalies (u. k. 33624), Anykščių miesto istorinės dalies (u. k. 17071) tikslinimui, nes šių vietovių aktai buvo rengti ne Kultūros paveldo centro. Jų brėžinius reikėtų iš naujo parengti, nes gauti pavidimai dėl vertingųjų savybių patikslinimo – pastatų, esančių vietovėse, statuso keitimo. Taip pat pasisakyta, jog tikslinga įtraukti urbanistinių kultūros paveldo vietovių patikslinimą pagal Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos akto formos pildymo aprašo 44¹ punktą.

Giedrė Radvilavičienė pasisakė, kad teikiant Departamento direktoriaus įsakymu patvirtintus apskaitos dokumentų projektų rengimo planus Kultūros paveldo centrui tikslinga būtų lydraštyje nurodyti vietovių aktų projektų parengimo terminus. Šiam siūlymui prieštaraujančių nebuvo.

Darbo grupės nariai teiktiems siūlymams dėl statinių dalyje esančių bažnyčių, likusių statinių ir vietovių sąrašų pritarė bendru sutarimu. Buvo atkreiptas dėmesys į tai, kad statinių sąrašė lieka laisvų vietų (užpildytos 154 vietos iš 168).

Rita Kuncevičienė siūlė susisiekti su Departamento teritorinių skyrių specialistais ir pasitarti dėl jų plane esančių objektų apskaitos dokumentų projektų parengimo, gal tikslinga dalį objektų, įtrauktų į jų planus (ypač Klaipėdos, Kauno) įrašyti į Kultūros paveldo centro planą.

Rasa Visockaitė pristatė 11 objektų (tiltą, bažnyčias, gynybinės statinio fragmentą), įrašytų į Nekilnojamojo kultūros paveldo inventorių, kuriuos, jos nuomone, būtų tikslinga įrašyti į Kultūros vertybių registrą.

Darbo grupė, susipažinusi su siūlymais, nutarė, jog papildomų objektų į planus tikslinga įtraukti 2-3, kurie atitinka atrankos prioritetus. Kitame posėdyje paprašyta pristatyti 3 medinės architektūros objektus (apie 5% visų objektų).

Augustina Kurilienė pristatė vietų sąrašą. Informavo, kad buvo atlikta atranka, remiantis atrankos prioritetais. Prašymų buvo dėl daugiau nei 300 archeologijos objektų ir vietovių. Atsižvelgus į Kultūros ministerijos teiktus pavidimus, įtraukti į vietų sąrašą 72 piliakalniai. Taip pat atsižvelgta į prašymus rengti apskaitos dokumentų projektus dėl formuojamų žemės sklypų. Viso į Archeologijos objektų sąrašą įtraukti 137 objektai ir archeologinės vietovės. Lietuvos partizanams, jų kautynių ir žūties vietoms, kapams skirta 100 vietų.

Darbo grupė pritarė siūlymams dėl vietų skaičiaus sąrašė ir konkrečių į sąrašą įtrauktų objektų bendru sutarimu.

Svetlana Poligienė pristatė objektų, siūlomų registruoti Kultūros vertybių registre, kaip kilnojamosios kultūros vertybės ir statinių vertingosios savybės, kurioms 2023 m. rengiami apskaitos dokumentų projektai, sąrašą. Į sąrašą įtraukti pagal prigimtį kilnojantieji objektai, kurie yra į statinių planą įtrauktose bažnyčiose. Taip pat objektai, kuriems bus rengiami apskaitos dokumentai yra nustatyti, kaip kilnojamosios kultūros vertybės ir statinių vertingosios savybės. Sąrašė bus palikta 70% objektų (nuo 550 vnt.). Paminėjo, kad tikslinga palikti rezervą kilnojamosioms kultūros vertybėms, kurios bus grąžinamos Lietuvos katalikų bažnyčiai.

Darbo grupė bendru sutarimu pritarė objektų, siūlomų registruoti Kultūros vertybių registre, kaip kilnojamosios kultūros vertybės ir statinių vertingosios savybės, kurioms 2023 m. rengiami apskaitos dokumentų projektai, sąrašui.

Vyginta Abušovienė pristatė Departamento teritorinių skyrių plano projektą. Paminėjo, kad poreikio lenteles užpildė ir savo siūlomus objektus dėl apskaitos dokumentų pateikė Departamento Kauno, Klaipėdos, Panevėžio-Utenos, Telšių-Tauragės, Šiaulių teritoriniai skyriai. Informavo, kad šis sąrašas dar bus tikslinamas dėl dalies objektų, kurie bus perkelti į Kultūros paveldo centro planą.

Robertas Motuzas, apibendrinamas posėdį, pasiūlė bendru sutarimu pritarti dėl teiktų sąrašų papildymo, patikslinimo, atsižvelgus į šiame posėdyje Darbo grupės išsakytas pastabas. Siūlė patikslinti visus sąrašus Darbo grupės mažesnės sudėties posėdžiuose ir kitame posėdyje jau pateikti galutinius statinių, vietų, vietovių sąrašus (Kultūros paveldo centro 2023 m. kultūros vertybių, kurioms bus rengiami apskaitos dokumentų projektai, plano projektą) bei Departamento teritorinių skyrių rengiamų apskaitos dokumentų projektų plano projektą. Pasiūlė nustatyti kito posėdžio datą – 2023-01-04. Prieštaraujančių nebuvo, pritarta bendru sutarimu.

NUTARTA. Pagal Darbo grupės pastabas patikslinti statinių, vietų, vietovių sąrašus (Kultūros paveldo centro 2023 m. kultūros vertybių, kurioms bus rengiami apskaitos dokumentų projektai, plano projektą) bei Departamento teritorinių skyrių rengiamų apskaitos dokumentų projektų plano projektą. Patikslintus minėtų planų projektus pristatyti Darbo grupės 2023-01-04 nuotoliniame posėdyje.

Pastaba. Posėdžio skaitmeninis garso įrašas perkeltas į kompiuterinę laikmeną ir yra šio protokolo sudėtinė dalis.

Darbo grupės pirmininkas

Posėdžio sekretorė

Robertas Motuzas

Vyginta Abušovienė